

תוכנה 1
אוניברסיטת תל אביב

תרגול מס' 7: INTERFACES

מנשקים, פולימורפיזם ועוד

מנשקים (Interfaces)

מנשקים

- מנשק (interface) הוא מבנה תחבירי ב-Java המאפשר לחסוך בקוד לקוח.
- מנשק מכיל כותרות של מתודות (חתימות) ללא המימוש שלהן.
- קוד אשר משתמש במנשק יוכל בזמן ריצה לעבוד בצורה אחידה עם מגוון מחלקות המממשות את המנשק הזה (ללא צורך בשכפול הקוד עבור כל מחלקה).

הגדרת ממשק

הגדרת ממשק

```
public interface InterfaceName {  
    public String someMethod();  
    public void anotherMethod(int param);  
}
```

הגדרת מחלקה המממשת את הממשק

```
public class Concrete implements InterfaceName {  
    ...  
    @Override  
    public String someMethod() {...}  
    @Override  
    public void anotherMethod(int param) {...}  
}
```

דוגמא 1: Shape - מנשק המייצג צורה

- נגדיר מנשק בשם **Shape** המייצג צורה גיאומטרית.
- המנשק Shape מחייב את כל המחלקות שמממשות אותו, לכלול מימוש עבור 2 מתודות:
 - `getArea()` – מחשבת את שטח הצורה
 - `getDetails()` – מחזירה מחרוזת המייצגת את הצורה.

```
public interface Shape {  
    public float getArea();  
    public String getDetails();  
}
```

המחלקה Square

```
public class Square implements Shape
{
    float side;

    public Square(float side) {
        this.side=side;
    }

    public float getArea() {
        return (side*side);
    }

    public String getDetails() {
        return "Square: side=" +
this.side;
    }
}
```

המחלקה מצהירה שהיא מממשת את המנשק

מימוש של מתודות המנשק

המחלקה Circle

```
public class Circle implements Shape {  
  
    float radius;  
  
    public Circle(float radius) { //Constructor  
        this.radius=radius;  
    }  
  
    public float getArea() { //Implementing Shape.getArea()  
        return (float) (radius*radius*Math.PI);  
    }  
  
    public String getDetails() { //Implementing Shape.getDetails()  
        return "Circle: radius=" + this.radius;  
    }  
  
    public float getRadius() { //Circle specific method  
        return this.radius;  
    }  
}
```

טיפוס הפניה מסוג המנשק Shape

- טיפוס הפניה מסוג Shape יכול להצביע אל כל אובייקט המממש את המנשק Shape.

```
Shape shape1 = new Square(100);  
Shape shape2 = new Circle(50);
```

- ניתן לקרוא באמצעותו רק למתודות הכלולות בהגדרת המנשק. לדוג':
shape1.getArea()
- כדי לקרוא למתודה הספציפית ל-Circle, יש לבצע הצרה באמצעות
:casting

```
Circle circle = (Circle) shape2; // Down-casting
```

```
System.out.println( circle.getRadius() );
```


כללי השמה נוספים

- ראינו השמה של עצם למשתנה מטיפוס מנשק (שהוא מממש).

```
Square mySquare = new Square(100);
Shape myShape = mySquare;
```

- אי אפשר לעשות השמה בכיוון ההפוך, או בין שני טיפוסים שמממשים את אותו מנשק

- שוב, אפשר להיעזר ב-down-casing

```
✗ Square mySquare2 = myShape;
✗ Circle myCircle2 = mySquare;
✓ Square mySquare2 = (Square) myShape;
```

- down-casting מאפשר "להתחכם" ולבצע השמה מוזרה

```
Circle myCircle2 = (Circle) myShape;
```

- במקרה כזה, השגיאה תתגלה רק בזמן ריצה (כשיתברר ש-myShape אינו עיגול)

גישה אחידה לאובייקטים במערך פולימורפי ע"י שימוש במנשק Shape

- השימוש במנשקים מאפשר לנו לעבוד באופן אחיד עם אובייקטים של מחלקות שונות המממשות את המנשק.
- מערך פולימורפי הינו מערך המכיל אובייקטים מסוגים שונים.

```
Shape[] shapes = new Shape[]{  
    new Square(10),  
    new Circle(20),  
    new Square(100)  
};  
  
for (Shape shape : shapes)  
    System.out.println( shape.getDetails() + "\t area=" +  
        shape.getArea() );
```

דוגמא 2: נגן מדיה

- נגן מוזיקה אשר מותאם לעבוד עם קבצי מדיה מסוגים שונים
 - קבצי מוזיקה (mp3)
 - קבצי וידאו (avi)
 - ועוד

Playing Mp3

```
public class MP3Song {  
  
    public void play(){  
        // audio codec calculations,  
        // play the song...  
    }  
  
    // does complicated stuff  
    // related to MP3 format...  
}
```

```
public class Player {  
  
    private boolean repeat;  
    private boolean shuffle;  
  
    public void playSongs(MP3Song[] songs) {  
        do {  
            if (shuffle)  
                Collections.shuffle(Arrays.asList(songs));  
  
            for (MP3Song song : songs)  
                song.play();  
  
        } while (repeat);  
    }  
}
```

Playing VideoClips

```
public class VideoClip {  
  
    public void play(){  
        // video codec calculations,  
        // play the clip ...  
    }  
  
    // does complicated stuff  
    // related to MP4 format ...  
}
```

```
public class Player {  
  
    // same as before...  
  
    public void playVideos(VideoClip[] clips) {  
        do {  
            if (shuffle)  
                Collections.shuffle(Arrays.asList(clips));  
  
            for (VideoClip videoClip : clips)  
                videoClip.play();  
  
        } while (repeat);  
    }  
}
```

שכפול קוד

```
public void playSongs (MP3Song[] songs) {  
    do {  
        if (shuffle)  
            Collections.shuffle (Arrays.asList (songs));  
  
        for (MP3Song song : songs)  
            song.play();  
  
    } while (repeat);  
}
```

למרות ששני השרותים נקראים `play()`
אלו פונקציות שונות!

```
public void playVideos (VideoClip[] clips) {  
    do {  
        if (shuffle)  
            Collections.shuffle (Arrays.asList (clips));  
  
        for (VideoClip videoClip : clips)  
            videoClip.play();  
  
    } while (repeat);  
}
```

נרצה למזג את שני קטעי הקוד

שימוש במנשק

```
public void play (Playable[] items) {  
    do {  
        if (shuffle)  
            Collections.shuffle(Arrays.asList(items));  
  
        for (Playable item : items)  
            item.play();  
  
    } while (repeat);  
}
```

```
public interface Playable {  
    public void play();  
}
```

מימוש המנשק ע"י הספקים

```
public class VideoClip implements Playable {  
  
    @Override  
    public void play() {  
        // render video, play the clip on screen...  
    }  
  
    // does complicated stuff related to video formats...  
}
```

```
public class MP3Song implements Playable {  
  
    @Override  
    public void play(){  
        // audio codec calculations, play the song...  
    }  
  
    // does complicated stuff related to MP3 format...  
}
```


מערכים פולימורפיים

```
Playable[] playables = new Playable[3];
```

```
playables[0] = new MP3Song();
```

```
playables[1] = new VideoClip();
```

```
playables[2] = new MP4Video(); // new Playable class
```

```
Player player = new Player();
```

```
// init player...
```

```
player.play(playables)
```

עבור כל איבר במערך
יקרא ה `play()` המתאים

```
public void play (Playable [] items) {  
    do {  
        if (shuffle)  
            Collections.shuffle(Arrays.asList(items));  
  
        for (Playable item : items)  
            item.play();  
    } while (repeat);  
}
```

עוד על מנשקים

- מנשק הוא טיפוס **אבסטרקטי** לחלוטין (ללא מימוש כלל). לא ניתן ליצור מופע של מנשק בעזרת הפקודה `new`.
- מנשק יכול להכיל מתודות וגם קבועים אך לא שדות.
- מחלקה יכולה לממש יותר ממנשק אחד בג'אווה (תחליף לירושה מרובה).

```
public class Circle implements Shape, Drawable {...}
```

- מנשק יכול להרחיב (לרשת) מנשק אחר (ואז יכלול גם את המתודות המוגדרות במנשק זה).

```
public interface Shape extends Drawable {...}
```


בית חרושת לעצמים

(תבנית עיצוב שימושית)

- במקרים מסוימים, נרצה שהלקוח לא יצטרך לבחור או אפילו להכיר את הטיפוס הקונקרטי עמו הוא עובד
- **הבעיה:** בקריאה ל- **new** חייבים לציין את הטיפוס הקונקרטי של האובייקט שנוצר
- **הפתרון:** נגדיר מחלקת "מפעל" אותה הלקוח יכיר, והיא תייצר עבורו מופעים של מחלקות המממשות את המנשק
- אם נגדיר בעתיד מחלקות נוספות או נשנה את שמות המחלקות, הלקוח לא יידרש לשנות את הקוד שלו
- **לדוגמא:** הלקוח רוצה ליצור מופע של Playable לפי שם קובץ
 - משם הקובץ ניתן להסיק את טיפוס המופע הדרוש

מפעל לקבצי מדיה

```

public class PlayableFactory {

    public static Playable loadPlayable(String filePath)
        throws UnsupportedOperationException {
        String extension = filePath.substring(
            filePath.lastIndexOf(".")).toLowerCase();
        switch (extension) {
        case ".mp3":
            return new MP3Song(filePath);
        case ".mp4":
            return new MP4Video(filePath);
        case ".avi":
            VideoClip videoClip = new VideoClip();
            videoClip.load(filePath);
            return videoClip;
        default:
            throw new UnsupportedOperationException(extension);
        }
    }
}

```

עבור כל סיומת קובץ יוחזר עצם
מטיפוס מתאים

בחלק מהמחלקות הגדרת שם הקובץ
יכולה להתבצע בצורה שונה

טיפול בסיומת שאינה נתמכת ע"י
זריקת שגיאה

שימוש במפעל בקוד הלקוח

```
Playable[] toPlay = new Playable[3];  
toPlay[0] = PlayableFactory.LoadPlayable("recital.mp3");  
toPlay[1] = PlayableFactory.LoadPlayable("recording.mp4");  
toPlay[2] = PlayableFactory.LoadPlayable("concert.avi");  
  
for (Playable playable : toPlay) {  
    playable.play();  
}
```

קוד הלקוח אינו מתייחס למחלקות
קונקרטיות של קטעי מדיה

דיאגרמות

המערכת הבנקאית

- במקרים רבים, נרצה לתאר את מערכת התוכנה שלנו בעזרת דיאגרמות

- דיאגרמות סטטיות:

- תיאור היחסים בין המחלקות השונות במערכת

- דיאגרמות דינאמיות:

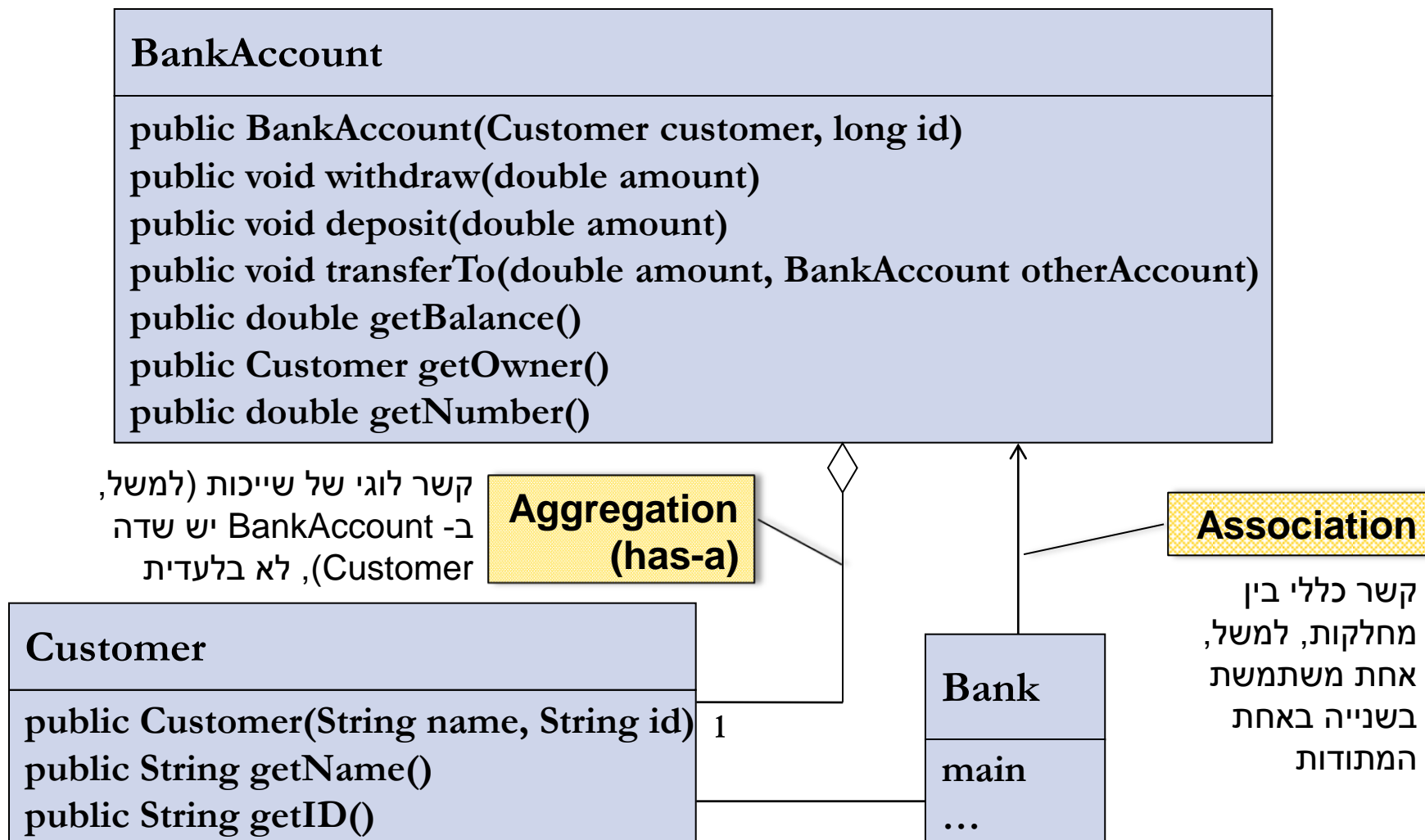
- תיאור ההתנהגות של המערכת בזמן ריצה

- מצב האובייקטים בזיכרון

- תיאור של תרחיש

Class Diagram

פענוח של הודעות על שגיאות זמן ריצה (Stack Trace)

Interpreting a Stack Trace of an Exception

- כשנתקלים בחריגה במהלך ריצת התוכנית, ניתן להשתמש במידע שניתן לנו כדי לזהות את סוג החריגה ואת המיקום בתוכנית שבו היא ארעה.

Console:

```
Exception in thread "main" java.lang.NullPointerException at  
com.example.myproject.Book.getTitle(Book.java:16) at  
com.example.myproject.Author.getBookTitles(Author.java:25) at  
com.example.myproject.Bootstrap.main(Bootstrap.java:14)
```

Book.java:

```
public String getTitle() {  
    System.out.println(title.toString()); <-- line 16  
    return title;  
}
```

Interpreting a Stack Trace of an Exception

• דוגמא נוספת:

```
Exception in thread "main" java.lang.OutOfMemoryError: Java heap space
at java.util.Arrays.copyOf(Unknown Source)
at java.lang.AbstractStringBuilder.expandCapacity(Unknown Source)
at java.lang.AbstractStringBuilder.ensureCapacityInternal(Unknown Source)
at java.lang.AbstractStringBuilder.append(Unknown Source)
at java.lang.StringBuilder.append(Unknown Source)
at SmallTestMultiCollections.testOrder(SmallTestMultiCollections.java:56)
at SmallTestMultiCollections.main(SmallTestMultiCollections.java:34)
```

פעולות על סיביות

- אופרטורים לביצוע פעולות על ביטים
- רק על טיפוסים שלמים (int, short, byte, char)

~	Unary bitwise complement
<<	Signed left shift
>>	Signed right shift
>>>	Unsigned right shift
&	Bitwise AND
^	Bitwise XOR
	Bitwise OR

פעולות על סיביות - דוגמאות

• int 32 ביטים

ייצוג בינארי

```

3      000000000000000000000000000000000011
~3     111111111111111111111111111111111100
-3     111111111111111111111111111111111101
3 << 2 000000000000000000000000000000000100
-3 >> 1 111111111111111111111111111111111110
-3 >>> 1 011111111111111111111111111111111110

```

• מה נקבל מ $i \& 3$?

• שני הביטים הימניים של i

• ומה נקבל מ $i \& 0xF0$?